

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zastoupené JUDr. Alenou Porostlou, advokátkou, se sídlem Prostorná 4, Ostrava - Mariánské Hory, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 3. 2010, č. j. 43 Cad 210/2008 - 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, advokátce JUDr. Aleně Porostlé, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 800 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala včas kasační stížnost proti v záhlaví blíže označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba směřující proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 12. 9. 2008, č. j. X, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelky o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 40 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též „zákon o důchodovém pojištění“). V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 5. 8. 2008 se stěžovatelka stala plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná dále poukázala na to, že doba pojištění potřebná pro nárok na plný nebo částečný

invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí 5 roků, přičemž doba pojištění se zjišťuje z období před vznikem plné nebo částečné invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních 10 roků počítaných zpět před vznikem plné nebo částečné invalidity. V rozhodném období před vznikem invalidity, tj. v době od 6. 5. 1998 do 5. 5. 2008 stěžovatelka získala pouze 3 roky pojištění, proto byla její žádost o plný invalidní důchod zamítnuta.

Proti rozhodnutí žalované podala stěžovatelka žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 15. 3. 2010, č. j. 43 Cad 210/2008 - 45, tak, že žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud poukázal na závěry dvou posudkových komisí, které ve věci posuzovaly zdravotní stav stěžovatelky a dospěly ke shodnému závěru, že k 6. 5. 2008 byla stěžovatelka pouze částečně invalidní. Krajský soud dále uvedl, že žalovaná správně vymezila dobu, kdy bylo zjišťováno splnění podmínky pojištění stěžovatelky na období od 6. 5. 1998 do 5. 5. 2008. V této době získala stěžovatelka 3 roky pojištění, když z evidence, zejména z osobních listů důchodového pojištění, je tato skutečnost nepochybná. V době zamítnutí žádosti byla stěžovatelka pojištěncem starším 28 let, a tedy potřebná doba pojištění u ní činila 5 let. Stěžovatelka však získala pouze 3 roky pojištění. Nemohlo být zohledněno to, že stěžovatelka nemohla podle svého tvrzení získat žádné zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Stěžovatelka nesplnila další z podmínek § 38 zákona o důchodovém pojištění, poněvadž nezískala potřebnou dobu pojištění, když bylo jednoznačně prokázáno, že v období 10 let před vznikem invalidity získala pouze 3 roky pojištění - jednalo se o období od 6. 5. 1998 do 5. 5. 2008. Nezískala tedy dobu 5 let v posledních 10 letech před vznikem plné invalidity.

Krajský soud uzavřel, že stěžovatelka k datu vydání rozhodnutí žalované, tj. k 12. 9. 2008 nesplnila zákonnou podmínku potřebné doby pojištění, neměla nárok na plný invalidní důchod, a proto jí plný invalidní důchod nenáležel. Žalovaná tedy nepochybila, když napadeným rozhodnutím její žádost o přiznání plného invalidního důchodu zamítla. Krajský soud proto na základě uvedených skutečností podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost, přičemž jako důvod kasační stížnosti uvádí nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesouhlasí s tím, že krajský soud své rozhodnutí odůvodnil na základě výroku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě a vzhledem k jejím námitkám u jednání i na výroku srovnávacího posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně. Vadu řízení spatřuje v tom, že krajský soud se nezabýval jí podanými důkazy, lékařskými zprávami o jejím zdravotním stavu, neodůvodnil a nevysvětil rozpory mezi jednotlivými posudky. Posudková komise za účasti odborného dermatologa dospěla k závěru, že u stěžovatelky je dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž rozhodující příčinou byl atopický ekzém - rozsáhlá dlouhodobě recidivující forma, reagující na komplexní léčbu. Nesouhlasí s hodnocením, že její organismus reaguje na komplexní léčbu. Od roku 2000 opakovaně několikrát do roka musí být hospitalizována v nemocnici, její zdravotní stav se vůbec nelepší. V posledním půlroce byla již po třetí hospitalizována, má zimnice, kůže se jí loupe a lékaři jí neumí pomoci ani hospitalizací. Má zato, že její schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 66 %, onemocnění atopickým

ekzémem je u ní klasifikováno podhodnoceně. Rovněž je toho názoru, že její zdravotní stav je špatný již od roku 2000 a nikoliv od 6. 5. 2008, jak se uvádí v napadeném rozhodnutí. Z uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vedenému soudu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná k podané kasační stížnosti uvedla, že nevyužívá možnosti vyjádřit se k obsahu kasační stížnosti.

Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podala včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a pro tento důvod je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Jak již správně uvedl krajský soud, posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, jímž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V daném případě sice žalovaná vyšla z toho, že stěžovatelka je plně invalidní a invalidní důchod jí nepřiznala proto, že v rozhodném období před vznikem invalidity, tj. v době od 6. 5. 1998 do 5. 5. 2008, nesplnila podmínku získání potřebné dobu pojištění, stěžovatelka je však toho názoru, že počátek její invalidity lze posunout do roku 2000, krajský soud si proto opatřil posudek u posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v souladu s § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení se zaměřením na datum vzniku invalidity stěžovatelky. Pro rozhodnutí soudu pak má zásadní význam právě závěr vyslovený v posudku odborné lékařské komise. Z toho důvodu musí z posudku vyplývat, že komise zasedala v řádném složení podle § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, dále ve smyslu § 3 odst. 8 ve spojení s § 1 odst. 2 této vyhlášky musí z posudku vyplývat, zda a jak přihlédla komise při posuzování zdravotního stavu a pracovních schopností k výsledku vlastního šetření, zda a jak vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzovaného. Posudek musí konečně obsahovat posudkový závěr, ze kterého vyplývá posouzení jednak zdravotního stavu posuzovaného, v případě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i zdravotní postižení, které je jeho příčinou (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.) a jednak posouzení poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti.

Posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá a ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity (ať plné či částečné) závisí především. Důležitým

pravidlem, které nutno zvláště zdůraznit, je ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., jež stanoví, že při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu. To znamená, že posudková komise musí ozřejmit své závěry právě ve vztahu k období, kdy bylo vydáno rozhodnutí ohledně invalidního důchodu.

Krajský soud si v řízení o žalobě proti rozhodnutí žádosti o přiznání plného invalidního důchodu opatřil lékařský posudek vypracovaný Posudkovou komisí MPSV v Ostravě. S ohledem na námitky stěžovatelky vůči závěrům tohoto posudku byl vyžádán srovnávací posudek vypracovaný Posudkovou komisí MPSV v Brně. Posledně uvedená komise velmi podrobně zkoumala zdravotní postižení stěžovatelky a dospěla k závěru, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky považuje atopický ekzém - rozsáhlá dlouhodobě recidivující forma reagující na komplexní léčbu a snižujícím celkovou výkonnost organismu. Míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti posudková komise hodnotila podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb. k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované na 55 %. Procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti byla stanovena ve středu procentního rozmezí, uvedeného v kap. XIV, položka 3, písm. c) zvoleného pro předchozí výdělečnou činnost a stabilizované bronchiální astma, protože samotnou rozhodující příčinu by bylo možno hodnotit nad dolní hranici procentního rozmezí, protože generalizace nebyly časté (1 x za 6 - 7 let) a stav byl vždy léčbou zvládnutelný do chronicky stabilizované formy postižení. Ostatní zdravotní postižení samostatně nezpůsobovala větší pokles výdělečné schopnosti než rozhodující příčina, protože její funkční závažnost byla malá. Pro dřívější datum vzniku částečné invalidity než jaké zvolila OSSZ Ostrava v roce 2006, neshledala posudková komise podklady. Posudková komise MPSV v Brně přitom měla k dispozici lékařské zprávy předložené stěžovatelkou v průběhu řízení před krajským soudem, přičemž tyto lékařské zprávy ve svém posudku zhodnotila. Posudkové zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky bylo provedeno na základě prostudování její kompletní spisové a zdravotní dokumentace, jež tvoří součást spisu. Z hlediska výše naznačených požadavků na úplnost a přesvědčivost odborného lékařského posudku, se tedy posudková komise ve svém posudku podle Nejvyššího správního soudu dostatečně obsáhle vyjádřila a své lékařské závěry přesvědčivě odůvodnila. Obě posudkové komise dospěly k shodnému závěru, že míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatelky činí 55 %, takže mezi těmito posudky není žádný rozpor, jak stěžovatelka v kasační stížnosti namítá. Z námitky stěžovatelky, že soud se nezabýval jím podanými důkazy, není zřejmé, o jaké důkazy by se mělo jednat; z obsahu soudního spisu vyplývá, že stěžovatelka prostřednictvím své zástupkyně navrhla pouze vypracování posudku Posudkovou komisí MPSV v Ostravě a tento důkaz byl soudem proveden. Vzhledem k tomu, že obě posudkové komise dospěly ke shodnému závěru, že stěžovatelka není plně invalidní, ale pouze částečně invalidní, není tak kromě získání doby pojištění splněna základní podmínka nároku na plný invalidní důchod ve smyslu § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, a to, že stěžovatelka se stala plně invalidní.

Nejvyšší správní soud proto neshledal v postupu krajského soudu žádnou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí a kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Krajským soudem ustanovená zástupkyně stěžovatelky sama nevyčíslila odměnu za zastupování stěžovatelky, Nejvyšší správní soud jí proto podle obsahu spisu přiznal odměnu za jeden úkon, a to za sepis kasační stížnosti v částce 500 Kč s připočtením režijního paušálu ve výši 300 Kč, tedy celkovou částku 800 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu